AVİM Yorum • No: 2013 / 2 • Ocak 2013

ERMENİSTAN 2013 (1)

Ömer Engin LÜTEM

Güney Kafkasyada komşuları ile ciddi sorunları bulunan ve bu açıdan bakıldığında bu bölgeye güvenlik ve işbirliğini koşullarının yaratılmasının önündeki en önemli engeli oluşturan Ermenistanda 2013 yılı içinde olabilecek gelişmeleri aşağıda özetlemeye çalışacağız. 18 Şubat 2013 tarihinde yapılacak olan başkanlık seçimleri bu yılın kuşkusuz en önemli iç siyaset olayını oluşturacaktır. Son aylardaki bazı gelişmeler Başkan Sarkisyanın bu seçimleri kolayca kazanacağını göstermektedir. Sarkisyana ciddi bir rakip oluşturabilecek bir önceki Devlet Başkanı (1998-2008) Robert Koçaryan, 2008 seçimlerinden hemen sonra yapılan bazı protesto gösterilerinde on kadar kişinin kolluk güçleri tarafından öldürülmesinin başlıca sorumlusu olarak görülmesi, ayrıca günümüzde dahi ülkeye hâkim oligarklar sisteminin (kısa sürede ve genellikle yasal olmayan yollarla zenginleşen bazı kişilerin bir ülkenin ekonomisinde ve siyasetinde söz sahibi olmaları) yerleşmesine izin vermesi, en azından engellememesi ve başkanlıktan ayrıldıktan sonra iç siyasette belirli bir rol oynamaması gibi nedenlerle Sarkisyanın karşısına bir rakip olarak çıkamamıştır. Kamuoyu yoklamaları adı geçen aday olduğu takdirde %10 kadar oy alabileceğini göstermektedir. Ermenistanın ilk başkanı (1991-1998) olan ve Karabağ ve bu bölgeyi çevreleyen Azerbaycan topraklarının işgalinde, devlet başkanı olarak, başlıca rolü oynamış bulunan Levon Ter Petrosyan, Minsk Grubu tarafından hazırlanan bir barış planını desteklemiş ancak bu planın Millet Meclisince benimsenmeyeceği anlaşılınca istifa etmek zorunda kalmıştı. On yıl kadar siyasetten uzak duran adı geçen 2008 yılında yapılan başkanlık seçimlerine katılmış ancak gerekli oyların çok altında kalmış ve Sarkisyan seçimleri rahatça kazanmıştı. Seçimlerden sonra başkanlığını yaptığı, bazı küçük partilerin bir araya gelmesinden oluşan Ermenistan Milli Kongresi partisi ülkede başlıca muhalefeti oluşturmuştu. Ne var ki bu parti, Ermenistanın ekonomik durumunun bozulmasına rağmen, bir varlık gösterememiş ve geçen yılın Mayıs ayında yapılan parlamento seçimlerinde oyların ancak %7,8ini toplayabilmişti. Muhalefetteki diğer partilerden de gerekli desteği alamayacağı anlaşılınca Ter Petrosyan başkanlık seçimine katılmayacağını açıklamıştır. Partisi şu ana kadar başka aday da göstermemiştir. Normal koşullarda Ter Petrosyanın siyasi kariyerinin bittiği düşünülmektedir. 2008 yılı parlamento seçimlerinden önce Müreffeh Ermenistan adını taşıyan yeni bir parti kurulmuştu. Başkanı oligark olan, dünya bilek güreşi eski şampiyonu, yeni zengin Tsarukyandı. Partinin o sırada başkanlıktan ayrılmak üzere olan Robert Koçaryan tarafından, gerektiğinde iç siyasete müdahale edebilmek ve ilerde tekrar başkan seçilebilmek için, kurdurulduğu söyleniyordu. Bu parti 2008 seçimlerinde oyların %14,7 sini alarak 24 milletvekilliği kazandı ve Hükümet koalisyonuna girdi. 2012 Parlamento seçimlerinde ise oylarını bir misli kadar arttırarak (%

30,1) 37 sandalye kazandı. Ancak bu kez Hükümet koalisyonuna girmedi. Bu konuda bir açıklama yapılmadı. Söylenen başbakanlığın bu partiye verilmesinin istendiği bu olmayınca da hükümete katılmak vazgeçildiğidir. Başkan Sarkisyanın başkanlığını yaptığı Ermenistan Cumhuriyet Partisi Mecliste esasen çoğunluğa sahip olduğundan Müreffeh Ermenistanın katılmaması bir sorun yaratmadı ve hükümet kolaylıkla kuruldu. Geçen aylarda Tsarukyanın başkanlık için adaylığını koyacağından sıkça bahsedilmeye başlandı. Adı geçenin bir ara Brüksele giderek AB yetkilileri ile görüşmeler yapması da bu adaylıkla ilgili göründü. Eskiden beri Rusya ile iş ilişkileri içinde olduğundan bu ülkeden de söz konusu adaylığa bir muhalefet gelmesi beklenmiyordu. Kısaca Tsarukyanın, başta Ermenistan Milli Kongresi olmak üzere, bazı muhalefet partilerinin desteğini sağlayabildiği takdirde, Sarkisyan için ciddi bir rakip oluşturacağı anlaşılıyordu. Tsarukyanın geçen ay Başkan Sarkisyan ile yaptığı bir görüşmeden sonra aday olmayacağını ve partisinin başka bir adayı da desteklemeyeceğini açıklaması bir sürpriz oldu. Ermenistan basınında Sarkisyanın Tsarukyanı tehdit etmiş olduğuna dair haberler çıktı. Kısa zamanda büyük servet kazanan kişiler, genellikle yasal olmayan yollardan yararlandıklarından, bu haberler inandırıcı da oldu. Halen Ermenistan başkanlık seçimi için on beş kadar aday bulunmaktadır. Ancak yukarıda açıkladığımız gibi, bu seçimlerde varlık gösterebilecek kişiler bertaraf edilmiş olduğundan Başkan Sarkisyanın 18 Şubat seçimlerini kolaylıkla kazanması beklenmektedir. Başkan Sarkisyan ve kuracağı yeni hükümeti ne gibi sorunların beklediğine yarın temas edeceğiz.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: LÜTEM, Ömer Engin. 2026. "ERMENİSTAN 2013 (1) ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2013 / 2. Ocak 06. Erişim Kasım 08, 2026. https://www.avimbulten.org/tr/Yorum/ERMENISTAN-2013-1

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır